

Olympische vlam brandt nog steeds

Olympisch Stadion brengt top- en breedtesport samen

Als vakblad Fieldmanager naar het Olympisch Stadion gaat voor een interview met directeur Hans Lubberding, merkt de Fieldmanager-vormgever op: "Is dat nog in gebruik dan?" Daar aangekomen lacht de directeur erom, het is een opmerking die hij vaak hoort. En hij is hard bezig om verandering in die beeldvorming aan te brengen; het Olympisch Stadion moet weer een nationale trots worden voor alle Nederlanders. Samen met sportveldbeheerder Hein Veldman schetst hij de status quo van het monument.

Auteur: Karlijn Raats

Eind jaren tachtig wilde de gemeente de sloopbal tegen het Olympisch Stadion aangooien. Maar dankzij de inspanningen van Piet Kranenberg, voormalig topman van Amstel en Heineken en een gigantische particuliere inzamelingsactie kon het bouwwerk blijven staan nadat minister D'Ancona het stadion op de Monumentenlijst plaatste in 1991. En terecht, want aan het stadion kleefde een hoop historie.

De gemeente zag wel haar plannen in rook opgaan om de buurt uit te breiden met 1850 woningen en eiste als genoegdoening dat het monument binnen korte tijd door exploitatie behoorlijk wat geld in het laatje zou brengen. Dat is waar directeur Hans Lubberding sinds zeven jaar volop mee bezig is. Na acht jaar bij de Avro gewerkt te hebben als hoofd van de jeugdradio en -televisie, een poosje in het onderwijs en zes jaar in dienst bij de gemeente Amsterdam als coördinator jeugdtoerisme, kwam Lubberding in 2002 naar het Olympisch Stadion.

Vertel eens een klein stukje geschiedenis van het stadion.

Lubberding: "In de jaren negentig werd het stadion gerenoveerd nadat het tot monument was verklaard. Het gebouw was namelijk in slechte staat. Ook rond het stadion hing een onzure sfeer. De mensen noemde het de Pisbak van Roffel, naar de toenmalige directeur. Het Olympisch Stadion is jarenlang niet genoeg geëxploiteerd. Af en toe werd er eens een wedstrijd gespeeld. De mensen die er aan het hoofd stonden, hadden ook niet voldoende contact met de buitenwereld. Zij waren een beetje het type sigaren rokende commissarissen."

Wat werd allemaal gerenoveerd?

Lubberding: "Na de Olympische Spelen van 1928 was er plaats voor 63 duizend bezoekers door een tweede ring. Ook was het stadion vroeger geen atletiekbaan, maar een wielervedstrijd baan. Tijdens de renovatie gingen de twee ringen er weer af, omdat zij niet bij het oorspronkelijke ontwerp hoorden. Alles is schoongemaakt en opnieuw gevoegd. Onder het stadion kwam een parkeergarage van acht meter diep. Omdat we hier in poldergebied zitten, zijn er damwanden geplaatst in de garage tegen lekkages. Maar het was überhaupt bijzonder om onder een monument te gaan graven. Verder heeft Oranjewoud twee kunstgrasvelden bijgebouwd naast het stadion."

Veranderde de bestemming van het stadion?

Lubberding: "De parkeergarage is openbaar en

Het Olympisch Stadion anno 2009. In het stadion huizen nu allerlei bedrijven en organisaties; sportschool Medico Vision, Eurosport, zowel de Johan Cruyff Academie als Johan Cruyff, het museum Olympic Experience, Phanos, Focus Conferences, café Vak Zuid, Levi's en conferentiecentrum Regardz.

Tijdens de Olympische Spelen van 1928 werd de Olympische vlam nog ontstoken doordat een medewerker van het Amsterdamse gasbedrijf simpelweg een brandende lucifer in de schaal van de Marthontoren gooide, schertsend 'het asbakje van de KLM-vliegers' genoemd.

zeven dagen per week toegankelijk. We stimuleren mensen om hier gebruik van te maken door bij het parkeren van de auto twee gratis dagkaarten voor de tram te verstrekken of twee fietsen. Van het stadion naar het centrum is het een mooie route voor bijvoorbeeld toeristen. In het stadion zelf huizen nu allerlei bedrijven en organisaties; sportschool Medico Vision, Eurosport, zowel de Johan Cruyff Academie, het museum Olympic Experience, Phanos, Focus Conferences, café Vak Zuid, Levi's en conferentiecentrum Regardz."

Activiteiten?

Lubberding: "Een greep uit de doos: trainende wereldatleten, oefenvoetbalwedstrijden, hersteltrainingen op het veld, het jaarlijkse Suriprof-

toernooi en het eveneens jaarlijkse NK atletiek. Maar ook de start van wielervedstrijd Olympia's Tour en de finish van de Amsterdamse marathon. Artiestenoptredens, op jaarbasis 25 schoolsportdagen en 20 tot 25 bedrijfsdagen, drie- tot vierhonderd sportende kinderen -ook gehandicapte kinderen- per dag, het ROC met zijn opleiding tot sportinstructeur, de huldiging van de Olympische Ploeg en de dodenherdenking. Maar ook gebeuren er minder serieuze activiteiten, zoals het kampioenschap propjes gooien, of een wedstrijd simultaan dammen door Sijbrands. Ik houd van tongue and cheek-achtige spelen in een traditioneel gebouw. Dat levert positieve aandacht op. Je moet jezelf ook niet te serieus nemen. Het mooie is dat je topsport met breedtesport kunt laten krui-

Overzichtsfoto. Vlakbij het stadion zijn twee extra kunstgrasvelden aangelegd. Links op de foto is de wijk te zien die het pensioenfonds voor de bouw heeft ontwikkeld. Aanvankelijk was het de bedoeling om het Olympisch Stadion te verwijderen om op die plek eveneens huizen te bouwen. Het Olympisch Stadion wil nu samen met onder andere de UvA, VU en het ROC de economische zuidas omtoveren tot een concentratie van sportfaciliteiten.

sen en dat bijvoorbeeld trainende kinderen hier een handtekening van Fatima Moreira de Melo of van Johan Cruyff kunnen krijgen. Zo heb ik een trainende blinde jongen voorgesteld aan de nationale estafetteploeg waarmee hij vervolgens even samen mocht lopen. Aangezien sport al voldoende omgeven is met commercie, is het belangrijk de menselijke maat niet uit het oog te verliezen."

Ambities?

Lubberding: "Nederland en België hebben zich, samen met negen andere landen, kandidaat gesteld als gastland voor het WK voetbal in 2018. Wie weet komt het toernooi dan ook daadwerkelijk hierheen en wordt het Olympisch Stadion dan ingezet. Ook hopen we dat er wat oefenwedstrijden in de aanloop van het EK 2016 in ons stadion gespeeld kunnen worden. Dat is allemaal niet vanzelfsprekend, want je moet als stadion eerst bewijzen dat je op kleinere schaal evenementen en andere zaken kunt organiseren. Daar zijn we nu mee bezig: we hebben de ambitie om op termijn het gebied rond het Olympisch Stadion te ontwikkelen. De economische zuidas van Amsterdam komt dan bij voorkeur ondergronds met bovengronds een park. Naast het Olympisch Stadion komen dan de sporthallen van

Zuid, een publiciteitscentrum van de sport, winkels als Nike en Poem en een sportmuseum en aan de overzijde van de weg heeft de Vrije Universiteit samen met de Universiteit van Amsterdam en het ROC plannen om een sportcampus te bouwen. Op deze manier brengen we sport samen rond het Olympisch Stadion, want daarop moeten we trots zijn. Er zijn tenslotte maar 85 steden die Olympisch zijn, Amsterdam is daar één van."

De man van het veld, de veldman dus, is grappig genoeg Hein Veldman van Oranjewoud.

Met hoeveel man beheer je het veld en de baan?

Veldman: "Het stadion heeft drie mensen in dienst die hier vast werken. Die doen het dagelijks onderhoud, de tribunes het buitengebied en begeleiden evenementen. Oranjewoud verzorgt het onderhoud van de gehele grasmat en de atletiekbaan. Daarnaast geef ik veel advies over het gebruik van het veld en atletiekbaan tijdens evenementen.

Hoeveel rust krijgt het veld op jaarbasis?

Veldman: "Dit veld heeft nog nooit rust gehad. Ik heb alleen 's ochtends om 6 uur een uurtje de tijd om het gras te maaien. Groot onderhoud is dan natuurlijk al helemaal moeilijk. Voor groot

Hein Veldman: "De Amsterdam Arena doet ook aan evenementen, maar die gooien er tonnen tegenaan om het veld vervolgens weer piekfijn te krijgen. Dat kan bij ons niet. Maar van armoede word je wel inventief, met weinig geld probeer je er toch het beste van te maken."

Hans Lubberding: "Aangezien sport al voldoende omgeven is met commercie, is het belangrijk de menselijke maat niet uit het oog te verliezen."

Olympisch Stadion eind jaren twintig. Het stadion had toen nog een wielersbaan in plaats van een atletiekbaan.

onderhoud van het veld zoals, vertidrainen, dresen en verticuteren moet ik echt dagen afblokken waarop geen evenement of wedstrijd gepland kan worden. Dat lukt gemiddeld één dag in de maand. Maar zelfs op die ene dag kan er weer een tv-ploeg het stadion rondlopen die stilte wil hebben, waardoor je weer niet aan je werk toekomt."

Lubberding: "Ik probeer zoveel mogelijk evenementen te plannen en zoek de grens op met wat mogelijk is op het veld. Het moet natuurlijk niet te gortig worden, maar ik houd wel in het oog dat we als stadion goed moeten draaien. Dat levert altijd interessante discussies op tussen Hein Veldman en ik. Hein komt op voor de kwaliteit van het veld en ik kijk waar de grens ligt van het toelaatbare voor evenementen. Ik wil zoveel

In 1991 werd het stadion gerenoveerd. Op dat moment was het erg vervallen. Omwonenden noemden het misprijzend 'de Pisbak van Roffel', naar de toenmalige directeur.

mogelijk vrije ruimte benutten. Als we willen dat we een perfect veld hebben, moeten we helemaal niemand toelaten."

Wat voor cijfer geef je het veld?

Veldman: "Een 7. Het veld heeft wat kale plekken en is soms niet helemaal vlak. Maar het geld en de tijd is er ook niet voor perfect herstel. De Amsterdam Arena doet ook aan evenementen, maar die gooien er tonnen tegenaan om het veld vervolgens weer piekfijn te krijgen. Dat kan bij ons niet. Maar van armoede word je wel inventief, met weinig geld probeer je er toch het beste van te maken. Af en toe irriteer ik me wel eens als ik bijvoorbeeld bepaalde gebieden in het veld wil ontzien, zoals de doelgebieden. Maar wat zie ik dan? Dat clubjes uitgerekend in het doelgebied staan te schermen."

Lubberding: "Nou ja, soms is een evenement ook speciaal op die plek. Misschien had hun aanwezigheid daar van doen met een bepaald motto, belangrijk voor hun vereniging of organisatie, zoals 'recht op je doel af' ofzo..."

Heeft Veldman zich bij de 7 van het veld neergelegd?

Veldman: "Ja zo'n beetje wel, je moet ook rekening houden dat het een atletiek-/evenementenveld is en geen voetbalveld van een profclub, alhoewel het af en toe wel eens frustrerend is dat je niet kan doen wat je wilt doen."

Lubberding: "Ik ben erg blij met Oranjewoud en met Hein Veldman. Oranjewoud denkt mee over een oplossing. Ze begrijpen dat we het stadion willen exploiteren. Ze verzorgen het veld goed, maar kunnen ook snel schakelen en zijn flexibel.

Gras verzorgen kan iedereen, maar samen zorgen voor optimaal gebruik van de beschikbare ruimte is een stuk moeilijker."

Niet alleen de Olympische Spelen in 1928 zijn geschiedenis, maar ook deed bijvoorbeeld een sportjournalist als eerste rechtstreeks verslag van een voetbalwedstrijd in dat jaar. Dat was de legendarische joodse sportverslaggever Han Hollander en het betrof de wedstrijd Nederland-België. Tijdens de Spelen van 1936 kreeg hij een door Hitler ondertekende oorkonde voor zijn werk, maar kwam alsnog om in een concentratiekamp. Een plaquette in het stadion herinnert aan zijn eerste uitzending. Ook werd tijdens de Olympische Spelen van 1928 de Olympische vlam nog ontstoken doordat een medewerker van het Amsterdamse gasbedrijf simpelweg een brandende lucifer in de schaal van de Marathontoren gooide, schertsend 'het asbakje van de KLM-vliegers' genoemd. Achter iedere steen van het bouwwerk schuilt een verhaal. Letterlijk, want in stadionmuseum Olympic Experience hangt een brief die de grondleggers van het stadion bij de bouw in de muur hadden gemetseld. Tijdens de renovatie zo'n twintig jaar geleden kwam die tevoorschijn.